

**ALKOHOLLAGENS REGLER VID SERVERING AV
ALKOHOLDRYCKER**

**Information till Dig som arbetar med alkoholservice
i Kronobergs län**

Alkohollagen – bakgrund

Alkohollagens regler som styr hur servering av alkoholdrycker får bedrivas är en del av den svenska alkoholpolitiken. Reglerna har till syfte att begränsa den alkoholkonsumtion som kan vara skadlig t.ex. berusningsdrickande, allt för tidig alkoholdebut och andra olägenheter som t.ex. ordningsstörningar. Det är kommunen som är tillstånds- och tillsynsmyndighet med uppgift att se till att lagen efterlevs.

Ansvar och kunskap

Alkohollagens regler om servering gäller för alla som deltar i försäljningen och alltså inte bara för företagaren/tillståndshavaren.

Alla som serverar alkoholdrycker har ett personligt ansvar. Om t.ex. en servitör serverar en person som inte uppnått rätt ålder så kan servitören personligen ställas till svars för detta och riskerar böter.

Ytterst är det tillståndshavarens som har det yttersta ansvaret för vad personalen gör och hur verksamheten sköts. Överträdelser kan innebära att serveringstillståndet återkallas.

Personal som arbetar med servering måste därför ha goda kunskaper om reglerna i alkohollagen och vad dessa praktiskt innebär. Tillståndshavare/innehavare ansvarar för att personalen har nödvändiga kunskaper för hur serveringen skall bedrivas.

Serveringsansvarig

Restaurangen får inte lämnas utan tillsyn. Tillståndshavaren eller en serveringsansvarig ska hela tiden finnas tillgänglig på restaurangen då alkoholförtäring pågår.

Den serveringsansvarige skall vara anmäld till kommunen av tillståndshavaren.

18-års gräns

Det är inte tillåtet att servera alkoholdrycker till någon som är under 18 år. Gästen måste kunna styrka sin ålder och om den som serverar är tveksam ska legitimation begäras.

Åldersgränsen hindrar inte att man tar emot yngre gäster men det finns en skyldighet att se till att dessa inte serveras eller dricker alkoholdrycker. Ansvaret för detta ligger alltid hos den som serverar, även om det finns dörrvakter som har till uppgift att göra ålderskontroll vid entrén.

Underårig får inte dricka alkoholdrycker på restaurang. Man får inte heller servera om man kan anta att dryckerna kan komma att överlämnas till någon som inte får bli serverad på grund av för låg ålder. Det kan finnas anledning att vara speciellt uppmärksam då en person beställer åt fler i baren eller då ett sällskap, där underåriga personer ingår, beställer gemensamt.

Ordning och nykterhet

Alkohollagen innehåller tydliga krav på ordning, nykterhet och återhållsamhet.

Gäster som är onyktra eller är påverkade av annat berusningsmedel får inte tillåtas komma in på restaurang. Gäst som blivit onykter och störande får inte serveras mer alkoholdrycker och skall dessutom avvisas från restaurangen. Kravet på återhållsamhet innebär att serveringen skall avbrytas innan problem uppstår.

Tecken på nykterhet kan t ex vara att en person blir störande, somnar vid bordet, raglar eller har svårighet att kontrollera sitt tal och uppträdande i övrigt.

Även oordning på restaurang skall motverkas. Detta gäller såväl om den har samband med alkoholförtäring som med något annat. Exempel på det senare kan vara att gäster uppträder störande utan att vara påverkad eller att brottslig verksamhet förekommer, t ex narkotika- eller häleribrott.”

Brister i ordning skall rättas till genom t ex att gäster talas till rätta, avvisas eller om inget annat hjälper, utrymma restaurangen.

Kraven på ordning gäller också i restaurangens omedelbara närhet t ex på trottoaren utanför entrén.

Gåvoförbud

För alla som säljer alkoholdrycker finns det ett generellt gåvoförbud.

Om man t ex vill kompensera en gäst för något så är det inte tillåtet att bjuda på en avec till kaffet. Däremot kan man naturligtvis bjuda på kaffet och en efterrätt.

Alternativa drycker

Den gäst som vill ha en alkoholfri dryck ska självklart få det och behandlas lika väl som andra gäster.

Vid försäljning av alkoholdrycker skall det därför alltid finnas alkoholfria alternativ för den som inte vill ha alkohol.

Animeringsförbud

Det är inte tillåtet att försöka påverka gästerna att beställa alkoholdrycker. Detta s k animeringsförbud avser åtgärder som innebär aktiv påverkan.

Ett exempel på otillåten animering är mängdrabbater av typen ”köp två betala för en”.

Däremot är det tillåtet för personalen att göra en förfrågan om ytterligare alkoholdrycker innan kassan stänger.

Krav på mat

Vid servering till allmänheten ska lagad mat kunna serveras under hela den tid som alkoholdrycker serveras.

På sen kvällstid kan det dock räcka med en enklare meny än annars.

Servering

Begreppet servering innebär att restaurangen serverar mat och dryck som gästerna förtär på restaurangen.

Spritdrycker, vin och starköl får inte tas med därifrån, vare sig av gästerna eller av personalen. Tillståndshavaren och hans personal skall aktivt förhindra att någon tar med sig sådana drycker, t ex genom att servera dessa i glas eller öppnad flaska.

Ingen får heller tillåtas dricka andra drycker än de som serveras i restaurangen. Tillståndshavaren och hans personal skall aktivt förhindra att någon dricker ”medhavda drycker”. Detta gäller alltid på restaurangen, alltså även när den är stängd.

Förvaringsförbud

Gästerna får inte ta med sig egna alkoholdrycker till restaurangen. Förvaringsförbudet gäller även personalen. Endast de drycker som skall användas för servering får förvaras på restaurangen

Undantag för detta är drycker som uppenbart inte är avsedda att förtäras på stället t ex drycker som lämnats in i garderoben för förvaring eller drycker som används för matlagning.

Utrymning av lokal

Restaurangen skall vara utrymd senast 30 minuter efter serveringstidens slut. Serveringstiden framgår att restaurangens tillståndsbevis.

Kassaregister

All försäljning i restaurangen skall registreras i ett kassaregister. Gäster skall alltid erbjudas ett av registret framställt kassakvitto.

Tillsyn

Tillsyn av restaurangen kan utföras av restauranginspektör från kommunen, personal från länsstyrelsen och polisen. Dessa skall alltid kunna legitimera sig. De har alltid rätt att komma in på restaurangen för att genomföra sin tillsyn.

Vill Du veta mer, kontakta gärna någon av tillsynsmyndigheterna i Kronobergs län:

Länsstyrelsen 0470-860 00

Växjö kommun Alkoholhandläggning 0470-410 00

Polismyndigheten i Kronobergs län 114 14